

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20 Aralık 2019
Sayı : 18186

00004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.12.2019

Süleyman GİRGIN

Muğla Milletvekili

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Bodrum Belediye Başkanlığı'na gönderdiği 28.08.2019 tarihli E.199943 sayılı yazısı ile Bodrum Turgutreis Mahallesi, (141.319,18 m² yüzölçümüne sahip) "Sahil Güvenlik Liman" Amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı teklifinin, Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı 1 No'lu Kararnamesinin 102 (j) maddesi ile 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 7. maddesi uyarınca onaylandığı belirtilmektedir.

Ülke güvenliğinin söz konusu olduğu durumlarda elbette Askeri tesisler yapılmalıdır.

Ancak tespit edilen yerin, bölgedeki vatandaşlar, esnaf, turizmciler ve STK'lar tarafından; deniz hayatına zarar vereceği, çevresel kirlilik yaratacağı, liman fonksiyonları açısından uygun olmadığı, doğa, yaban hayat ve biyolojik çeşitliliğin korunmasıyla ilgili uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu, ayrıca tam merkezdeki ücretsiz halk plajını yok edeceği gerekçeleriyle değiştirilmesi talep edilmektedir.

Bu projenin çevresel değerlere, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun ve uygulanabilir olmadığı ortadadır. ÇED ve SED (Sağlık Etki Değerlendirme) yapılmadan böylesi bir inşaatın ve kullanım biçiminin hayata geçirilmesinin geri dönülmez çevresel ve hukuki zararlara neden olacağı açıktır.

Bu bağlamda,

1) Planlama alanının, Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12.10.2017 tarih ve 330 sayılı Kararı ile onaylanan Muğla İli 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu kapsamında deniz alanında kaldığı, planlama alanının güneyinde bulunan özel liman ve marina alanının dışında başkaca herhangi bir kıyı yapısına ilişkin bir gösterimin olmadığı görülmektedir. İtiraza konu Liman Alanının bulunduğu bölgede "Bütünleşik Kıyı Alanları Planı" olmadığı gibi, 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planında herhangi bir gösterim (lejant) olmamasına rağmen, üst ölçekli planda değişiklik yapmadan, alt ölçekli planlarda "Liman Alanı" planlanması yapılmasının Planların Kademeli Birlikteliği İlkesine aykırı olduğunu düşünüyor musunuz?

2) Yapılması planlanan limanın, ülkemizin de taraf olduğu doğa, yaban hayat ve biyolojik çeşitliliğin korunmasıyla ilgili şu uluslararası sözleşmelere: a) Avrupa Yaban Hayatı Koruma Sözleşmesi (Bern), b)

Akdeniz'in Deniz Kirliliğine Karşı Korunması Sözleşmesi (Barselona), c) Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Sözleşmesi, d)Nesli Tehlike Altında Olan Flora ve Faunanın Uluslararası Ticaretini Önleme Sözleşmesi (CITIES), e) Peyzaj Sözleşmesi aykırı olduğunu düşünüyor musunuz?

3) Yapılması planlanan Sahil Güvenlik Limanı için Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) ve Sağlık Etki Değerlendirme (SED) Raporları alınacak mıdır? Bu raporların uygun gördüğü prosedür uygulanacak mıdır?

4) Türkiye denizlerinde sadece 5 tür denizel çiçekli bitki bulunmaktadır. Plan alanında Akdeniz'e özgü bir tür deniz çayırına yani Posidoniaoceanica'ya rastlanmıştır. Bu nedenle de PosidoniaOceanica, Türkiye'nin taraf olduğu Habitat Direktifi 92/43/EEC, Barselona Sözleşmesi Ek II Bölüm 1 kapsamında öncelikli habitat olarak kabul edilmiştir. İtiraz konusu Liman Alanının yapılması halinde, Akdeniz'e özgü endemik bir tür olarak sınıflandırılmış ve mutlak koruma altına alınan habitatın (PosidoniaOceanica) zarar görmesini engelleyecek ne gibi tedbirler alınmıştır?

5) Ülkemiz turizmi ve doğal yaşam açısından önem taşıyan CarettaCaretta'ların Turgutreis sahillerinde yumurtladığı ve sonrasında da denizle buluştuğu bilinmektedir. Dolayısıyla bölgedeki deniz suyunun niteliği, bu tür koruma altındaki canlılar açısından cazip özellikler sunmaktadır. Planlanan Liman gibi bir yapının yapılması sonrasında ise deniz faunası ve florasında yaşanacak tahribatlar, bu tür canlıların yaşam alanlarını da kısıtlayacaktır. CarettaCaretta'ların doğal yaşam alanı olan bu bölge için ne gibi önlemler alınmıştır?

6) Liman'ın 5 metre derinliğinde yaklaşık 70 000 m² yüzey alanına sahip olan deniz dolgusunun inşası sırasında: 17 500 adet hafriyat kamyonu seferinin Turgutreis kent merkezi içinden geçmesiyle gerçekleşecek trafik yoğunluğu ile oluşabilecek tozlanma, duman ve gürültü kirliliği; hafriyat kamyonlarının neden olacağı asfalt ve yol döşemesi tahribatları; inşaat aşaması sürecinde kıyı kesiminde gerçekleşecek hafriyat kamyonu trafiğine bağlı olarak oluşacak kıyı kullanımlarına ilişkin motivasyon düşüşü, turistik tesis ve restoranların ticari cirolarında oluşacak azalmalar vb; deniz suyunda geçici süre de olsa bulanıklık, balık yuvalarının tahribatı, deniz tabanının doğal yapısının bozulması, deniz tabanındaki Poseidon çayırılarının yok olması, gibi olumsuzlukların bölgedeki turistik tesis, restoran ve diğer kıyı etkinliklerini olumsuz etkilememesi için ne gibi önlemler alınmıştır?

7) Limanı kullanacak deniz araçlarının (Sahil Güvenlik Botları ve Tekneleri) oluşturacakları gürültünün, yüksek motor gücüyle çalışan araçlar olduğu göz önüne alındığında, deniz altı canlı yaşamına zarar verecek seviyenin üzerine çıkması kaçınılmaz olacaktır. Gürültünün deniz altı canlı yaşamına zarar vermemesi için ne gibi önlemler alınmıştır?

8) Yapılması planlanan liman hakkında T.C. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından 12.04.2018 tarihli yazısıyla "Sahil Güvenlik Komutanlığı Gemi Barınma Yeri Projesine" yönelik olarak hazırlanan "Hidrografik ve Oşinografik Etüt Raporu"na göre mevcut deniz tabanı topoğrafyasına rağmen böyle bir yerde Liman Alanı oluşturmanın gerek çevresel açıdan, gerekse liman fonksiyonları çerçevesinde gemi manevralarında yaşanacak risklere açık olduğu, uygun ve uygulanabilir olmadığı değerlendirilmektedir. Bu raporda belirtilen hususlar bu limanın inşasının ve kullanımının askeri deniz personelimiz için tehlikeli olduğunu göstermektedir. Bu tehlikenin bertaraf edilmesine yönelik ne gibi çalışmalar yapılmıştır?

9) Uzmanların ve bölge halkının uyarıları ve çekinceleri doğrultusunda, Askeri Sahil Güvenlik Limanı Planı'nın bütünüyle gözden geçirilerek, Turgutreis'in merkezi yerine, alternatif bir yer bulunarak, şehir merkezlerinin dışına çıkarılması yönünde bir çalışmanız var mıdır?